

■ Seizoensoverzicht winter 2025

Zacht en nogal somber met een vrij normale neerslag

Klaas Ybema, Harm Zijlstra

Weer zo'n typische 21ste-eeuwse winter. Een paar ijsdagen en enkele nachten met matige vorst konden er net vanaf, zij het niet overall, maar -10 graden was teveel gevraagd. En zelfs toen in februari de weerkaart winters oogde, konden de schaatsen bijna overal op zolder blijven. Regionaal in het noorden en in Zuid-Limburg werden tijdelijk flinke sneeuwpoppen gebouwd, maar op veel meer plaatsen stelde de sneeuwval weinig voor. Kortom: het was weer een zachte winter. De vrij natte en vooral sombere eerste helft van het seizoen werd gevolgd door een droge en vrij zonnige februarimaand. Gemiddeld kwam de neerslag iets beneden normaal uit en dat geldt in sterkere mate voor de zonneschijn. Zware stormen deden zich niet voor en onweer was zeldzaam.

Temperatuur

Met een landelijk gemiddelde van 4,3 °C tegen 3,7 normaal was de winter zacht te noemen, al was het niet zo erg als vorig jaar. De Bilt kende een gemiddelde van 4,5 °C tegen 3,9 normaal. De periode 1941-1970 leverde daar een normaalwaarde op van 2,0 °C. Altijd goed om je te realiseren. Van de vorige zes winters verliepen er vijf nog zachter; alleen die van 2021 was vergelijkbaar. De gemiddelde maximum temperatuur varieerde van 7,7 °C te Hoek van Holland tot 6,2 °C in Nieuw Beerta. In De Bilt bedroeg deze waarde 7,1 °C (normaal 6,6). Het gemiddelde minimum liep uiteen van 3,3 °C in Vlissingen en op Vlieland tot 0,8 °C te Eelde en Deelen. De Bilt eindigde op 1,8 °C tegen normaal 1,0. De uiterste waarden bedroegen in De Bilt 17,9 °C op 21 februari en -5,4 op 2 februari.

Dat maximum was daar op twee na (in 2019 en 2021) de hoogste temperatuur ooit in de winter gemeten na 1900 en het minimum was maar zeven keer hoger geweest, voor het laatst in 2020.

December was van begin tot eind een zeer zachte maand zonder vorst van betekenis. 's Lands laagste temperatuur (-3,2 °C te Maastricht) was na 1900 maar zes keer hoger geweest in december, voor het laatst in 2015, toen het nergens vroom.

Januari begon zacht, kende een kouder middendeel met een tweede decade die ruim 2,5 graden kouder was dan normaal, en eindigde weer zacht. In het noorden was de

Tabel 1. Temperatuur (De Bilt)

	december	januari	februari	winter	normaal
gem. temperatuur	6,1	3,4	3,9	4,5	3,9
afwijking	+1,9	-0,2	0,0	+0,6	
min. < 0	3	15	11	29	35
min. < -5	0	0	3	3	9
min. < -10	0	0	0	0	1
max. < 0	0	2	0	2	6

Tabel 2. Temperatuur (extremen)

	hoogste maximum (datum)			laagste minimum (datum)	
december	14,0	(19)	Westdorpe	-3,2	(28) Maastricht-vv
januari	13,2	(02)	Arcen	-6,5	(14) Maastricht-vv
februari	19,3	(21)	Woensdrecht	-8,9	(18) Vaassen
	laagste maximum (datum)			hoogste minimum (datum)	
december	-0,3	(28)	Hoogeveen	9,6	(16) Diverse plaatsen
januari	-1,8	(19)	Twenthe-vv	7,9	(27) Woensdrecht
februari	-0,5	(13)	Hoogeveen	11,3	(21) Woensdrecht

louwmaand iets zachter en in het zuiden iets kouder dan de huidige normaalwaarde. Rond de 18e kwam het op de meeste plaatsen tot één of enkele minimale, veelal mistige ijsdagen. Februari verliep tot de 20e kouder dan normaal, vooral in de tweede decade (afwijking -2,4 graden). Ijsdagen ontbraken vrijwel, maar het kwam wel af en toe tot matige vorst. De 21e was ineens een thermische uitschieter naar boven met lentewaarden tot 19 graden. De hoogste temperatuur (Woensdrecht 19,3) was sinds 1900 maar vier keer overschreden in februari, voor het laatst in 2021. Het etmaalgemiddelde te Eelde (13,0 °C) was een evenaring

van het decaderecord daar (24 feb.2021). In De Bilt sneuvelden alle drie de datumrecords temperatuur die dag. De derde decade was bijna 4 graden zachter dan normaal. Het aantal vorstdagen lag zowel landelijk als in De Bilt zes onder het langjarige gemiddelde. Vooral het Waddengebied scoorde erg laag (Vlieland 7). Drie keer vroom het in De Bilt matig tegen negen keer normaal en strenge vorst kwam nergens voor. Het aantal ijsdagen bleef daar beperkt tot twee tegen zes normaal. De winters van 2020, 2022 en 2024 leverden daar helemaal geen ijsdagen op. Uiteraard bleef het koudegetal hierbij bedroevend laag. De Bilt kwam

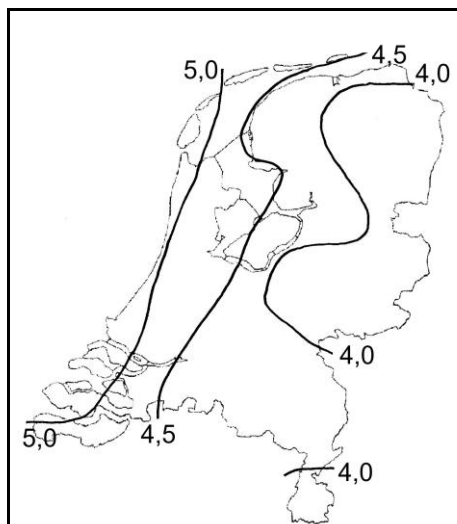

Fig. 1 Gemiddelde etmaaltemperatuur

Gemiddeld	4,3
Normaal	3,7
Hoek van Holland	5,3
Deelen / Nieuw-Beerta	3,7

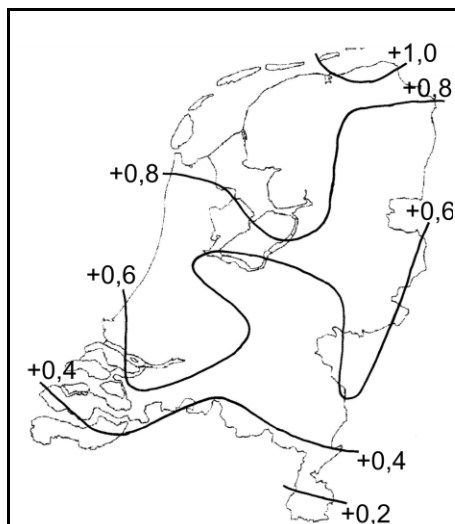

Fig. 2 Afwijking temperatuur

Gemiddeld	+0,6
Lauwersoog	+1,0
Maastricht-vv	+0,2

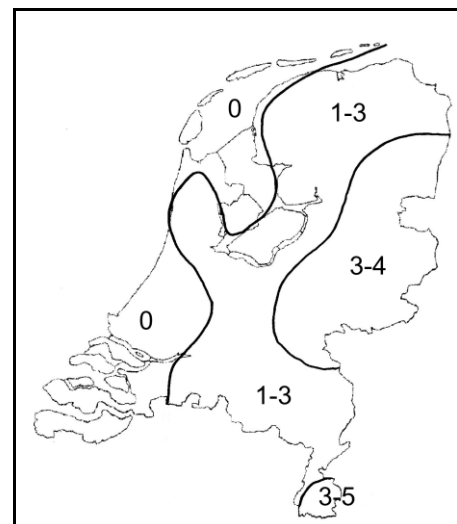

Fig. 3 Aantal ijsdagen (max. < 0)

Gemiddeld	1,8
Normaal	6,6
Maastricht-vv	5
Diverse plaatsen	0

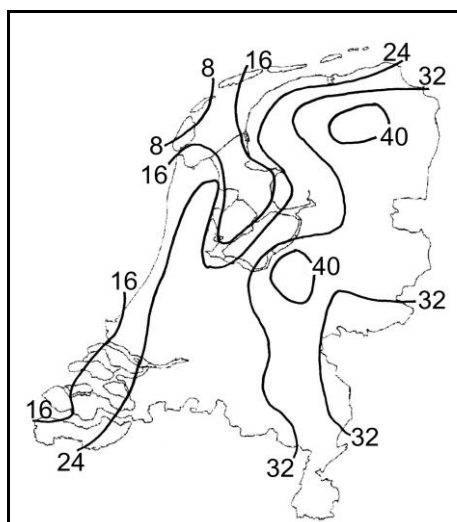

Fig. 4 Aantal vorstdagen

Gemiddeld	28
Normaal	34
Eelde	41
Vlieland	7

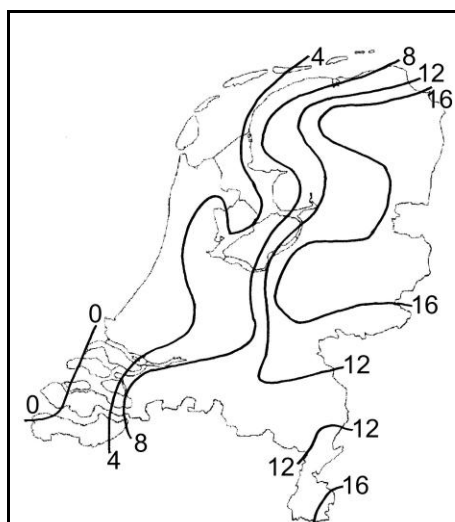

Fig. 5 Koudegetal (Hellmann)

Gemiddeld	9
Normaal	44
Nieuw-Beerta	19
Vlissingen	0

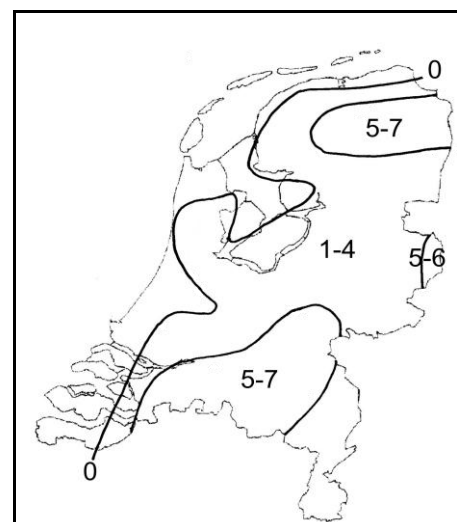

Fig. 6 Aantal dagen matige vorst (< -5)

Gemiddeld	3,0
Normaal	9,0
Diverse plaatsen	7
Diverse plaatsen	0

op 6,7 uit tegen ruim 40 normaal. Sinds 1900 was dit cijfer slechts acht keer lager, alle na 1970 en vier keer na het jaar 2000. Opa heeft gelijk: vroeger had je dit soort winters niet. Nieuw Beerta kwam nog tot een koudegetal van ruim 19 en Vlissingen? Nul komma nul.

Wind

Met gemiddeld 4,5 m/s (normaal 5,2) was het een rustige winter. Vlissingen kwam op 6,3 m/s uit (n 7,2) en De Kooy op 5,8 m/s (n 6,6). Vlieland was met gemiddeld 8,0 m/s en 23 dagen met een uurgemiddelde van 7 Bft of

hoger de winderigste plaats. December verliep vrij normaal, terwijl januari en februari minder wind kenden dan het langjarig gemiddelde aangeeft. Op Nieuwjaarsdag werd de hoogste windstoot gemeten van 31 m/s te IJmuiden bij een hoogste uurgemiddelde van 24 m/s (9 Bft).

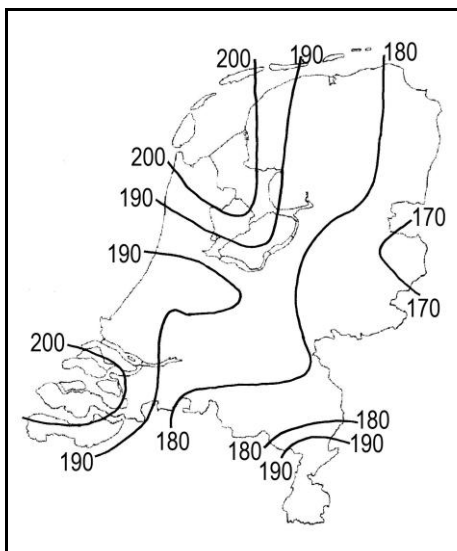

Fig. 7 Uren zon

Gemiddeld	188
Normaal	216
Wilhelminadorp	215
Twenthe-vv	167

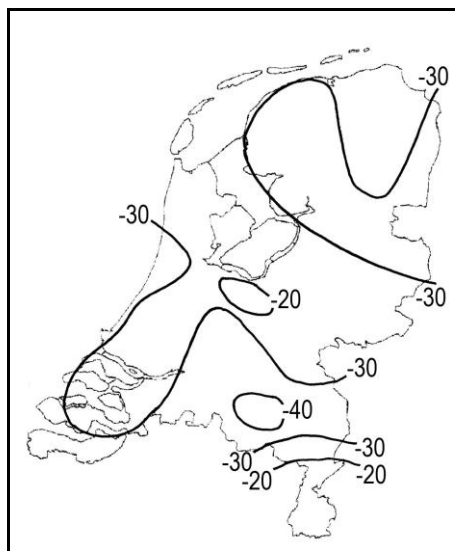

Fig. 8 Afwijking zon

Gemiddeld	-28
Maastricht-vv	-15
Eindhoven	-41

December leverde meestal wind uit zuid tot west en weinig uit noord tot oost, een patroon dat in januari werd voortgezet. In februari waaide het juist veel uit noordoost tot zuidoost en weinig uit west. Dit resulteerde in een gemiddelde luchtverplaatsing van 2,0 m/s uit ZZW (normaal ZW 2,5 m/s).

Zonneschijn en straling

Met een gemiddeld tekort van bijna dertig zonuren was het een vrij sombere winter. De Bilt kwam tot 196 uren zon tegen normaal 211. Overigens was de winter vorig jaar nog aanzienlijk grijs (146 uren). Het tekort aan zon gold voor het hele land en werd vooral veroorzaakt door de erg sombere december. De zon scheen in de kerstmaand slechts de helft van het normale aantal uren. Vooral de periode 9 - 16 december verliep erg grijs en ook de laatste week gaf weinig zon. In De Bilt waren 22 dagen zonloos en dat was goed voor een nieuw record na 1900. Liefst elf dagen achtereenvolgend (9-19 dec) bleef het zonloos en dat was de langste reeks in De Bilt sinds begin 1990. Januari gaf een klein zontekort, vooral door de grijze periode 15-22. In het noorden werd de normaalwaarde bijna gehaald, in het zuiden was het tekort wat groter. Februari verliep in

Tabel 3. Zonneschijn (extremen)

hoogste aantal uren		
december	34	Wilhelminadorp
januari	72	De Kooy
februari	114	Voorschoten
laagste aantal uren		
december	22	Voorschoten
januari	47	Twenthe-vv
februari	94	Nieuw-Beerta

Tabel 4. Zonneschijn De Bilt

aantal uren / zonloze dagen			
december	28	(-27)	22 (+11)
januari	62	(-5)	12 (+1)
februari	106	(+16)	2 (-5)
winter	196	(-16)	36 (+7)

het hele land iets zonniger dan normaal, met name dankzij de eerste drie dagen en de 16e tot de 19e. Het aantal zonloze winterdagen varieerde van 40 in Deelen tot 24 in De Kooy. De Bilt had er 36 tegen 29 normaal. Het aantal 'heldere' dagen ($\geq 80\%$ zon) was daar met negen precies normaal. Volkel en Voorschoten hadden er tien, Nieuw Beerta kwam niet verder dan vier. De totale globale straling bedroeg in De Bilt 26,6 kJ/cm² (normaal 25,6). De hoogste etmaalwaarde werd gemeten te Lelystad op 17 februari

(1174 J/cm²) en de laagste waarde bedroeg 23 J/cm² op 1 januari te Lauwersoog.

Onweer en sneeuw

Onweer was een marginaal verschijnsel en kwam vrijwel alleen in de eerste decade van januari voor en dan voornamelijk in het westelijke landsdeel. Op veel plaatsen, waaronder De Bilt, kwam geen onweer voor.

Met in totaal 29 sneeuwdagen tegen 34 normaal bij een stations-gemiddelde van 9 tegen 13 normaal, lijkt het een redelijk sneeuwseizoen. Het aantal sneeuwdagen varieerde van 14 in Maastricht tot maar 2 in De Kooy. Meestal was sneeuw echter een randverschijnsel en in december kwam het praktisch niet voor. Twee situaties waren van belang. Op 8/9 januari viel er meer dan 10 cm in het Limburgse heuvelland; dit sneeuwdek handhaafde zich een week. Op 11/12 februari sneeuwde het in het noorden van het land. In een zone van Ameland tot Midden-Drenthe viel 10 tot 20 cm sneeuw; het dek hield daar stand tot 20 februari.

Tabel 5. Onweer (extremen)

hoogste aantal dagen		
december	1	Diverse plaatsen
januari	5	Schiphol
februari	1	Zeer plaatselijk
winter	5	Schiphol

Tabel 6. Dagen onweer Nederland

december	3	(-3)
januari	7	(+3)
februari	2	(-3)
winter	12	(-4)

Luchtdruk

De gemiddelde luchtdruk liep uiteen van 1018,2 hPa op Vlieland en Terschelling tot 1020,3 hPa te Maastricht. De Bilt kwam op 1019,3 hPa uit tegen 1016,1 normaal. Dat was de hoogste waarde sinds 2017. Op 6 februari werd de hoogste luchtdruk gemeten: 1044,9 hPa te Hoorn (Terschelling) en de laagste druk werd een maand eerder op Vlieland gemeten: 971,2 hPa op 6

Tabel 7. winter 2025		Temperatuur					min <			mqx	uren K-		Neerslag		dagen		Bedek.		Dgn		Weercijfer		
		max	gem	min	ho. max	la. min	0	-5	< 0	< 0	get. Tot.	ho. etm	0.1	1	10 gem	sn	sd	gem	≤ 4	≥ 8			
Heerenveen	1*-A-24	6,5	4,0	1,3	17,5 (2)	-7,0 (2)	38	4	2	303	11,2 186	20 (12)	57	34	4	6,3	11	1	5,1	26	9		
Laaksum	4*-A-24	6,5	4,7	2,9	12,1 (12)	-6,6 (2)	12	1	0	83	4,5 169	19 (12)	50	37	3	6,1	3	1					
Lemmer	3*-B-18	6,6	4,2	2,2	17,5 (2)	-5,0 (2)	22	1	2	196	7,7												
Schettens	4*-A-18	6,7	4,3	2,1	16,7 (2)	-7,3 (2)	20	2	1	215	9,5 174	22 (12)	57	35	6	6,3	5	3	5,3	26	10		
Delfzijl	2*-C-18	6,2	3,9	1,5	17,4 (2)	-6,2 (2)	31	2	2	329	12,8 158	17 (12)	61	36	4	6,9	11	6	6,1	21	22		
Bilthoven-N	19	6,9	4,5	2,2	17,3 (2)	-4,5 (2)	22	0	1		217	19 (12)	66	51	13		8	1	6,7				
Woudenberg	19	7,0	4,3	1,7	18,4 (2)	-6,0 (2)	25	1	2	267	8,4 224	19 (1)	57	41	5				5,2				
Nieuwerkerk a/d IJssel	1*-E-18	7,1	4,7	2,6	17,7 (2)	-4,2 (2)	19	0	0	184	2,9 223	22 (1)	53	35	6								

januari.
In december lag de luchtdruk gemiddeld 5 hPa boven normaal. Januari kende lage druk in de eerste en laatste decade met een tweede decade die 16 hPa positief afweek van normaal. Februari werd gekenmerkt door vrijwel continu hoge druk, vooral in de eerste twee decades. De laagste druk in De Bilt in februari (1010,6 hPa) was na 1900 slechts twee maal hoger geweest: in 1959 en in 1932.

Neerslag

Gemiddeld viel er 206 mm neerslag tegen 220 mm normaal. De Bilt noteerde met 202 mm ook iets minder dan normaal (216).
De eerste decemberdecade verliep nat, vooral door de grote hoeveelheid die op de 5e viel (datumrecord De Bilt 20,3 mm). De gemiddelde ochtendaftapping op de 6e bedroeg ruim 23 mm. Rond de 10e was het een paar dagen droog, maar de rest van de maand gaf regelmatig regen. Het westen van het land was het natst.
Januari kende een natte start met grote aftappingen op de 2e en de 6e en in het zuidoosten ook op de 9e. Een nieuwe landelijke recordsom van 104 mm werd over de eerste decade gemeten op Maastricht-vv (Beek). Het oude record stond op 102 mm in Hoogeveen in januari 1984. Na een tweede decade met weinig neerslag verliep de laatste week weer nat. Het zuidoostelijk landsdeel was het natst. De neerslag in februari viel voornamelijk rond de 12e en in de laatste week. De eerste decade verliep nagenoeg droog en de maand gaf overal een neerslagtekort. De totale neerslagduur varieerde van 248 uur te Maastricht tot 169 uur op

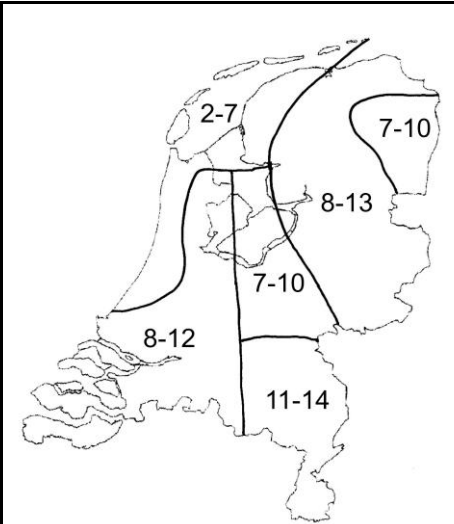

Fig. 9 Aantal sneeuwdagen

Gemiddeld	9
Normaal	13
Maastricht-vv	14
De Kooy	2

station Twenthe. In De Bilt bedroeg de duur 207 uren en dat is bijna normaal (218). Er waren daar vijf (normaal zes) dagen met ≥ 10 mm. In het zuidoosten werden er hier en daar elf zulke dagen waargenomen, maar op verschillende plaatsen elders bleef het beperkt tot twee. Het aantal dagen met ≥ 1 mm liep uiteen van 41 te De Koog (Texel), Soest en Oost-Vlieland tot 26 in Gendringen. De Bilt had er 39 (n 37). Het aantal 'droge dagen' (< 0,1 mm) kwam daar met 38 op

Tabel 8. Aantal dagen sneeuw

	Landelijk / De Bilt			
december	5	(-6)	1	(-4)
januari	18	(+6)	8	(+4)
februari	6	(-6)	3	(-3)
winter	29	(-5)	12	(-3)

Tabel 9. Sneeuw (extremen)

	hoogste aantal sneeuwdagen	
december	4	Hoogeveen
januari	10	Maastricht-vv
februari	5	Plaatselijk noorden
winter	14	Maastricht-vv

Tabel 10. Sneeuw (extremen)

	ho. aantal sneeuwdekdagen	
december	0	
januari	7	Maastricht / Noorbeek
februari	9	Roden / Siegerswoude
winter	9	Roden / Siegerswoude

Tabel 11. Sneeuw (extremen)

	grootste sneeuwhoogte	
december	0	
januari	16	(10) Schaesberg
februari	25	(12) Buitenpost

Tabel 12. Natste en droogste plaatsen

Buchten	LI	280
Maastricht-vv	LI	280
Valkenburg	LI	280
Epen	LI	272
Maasland	ZH	269
Delft	ZH	263
Vaals	LI	263
Schaesberg	LI	260
Zoetermeer	ZH	258
Schinnen	LI	255
Voorschoten	ZH	255
Woold	GE	253
		•
		•
Klazienaveen	DR	166
Veendam	GR	164
Zeerijp	GR	162
Dedemsvaart	OV	161
Ouddorp	ZH	158
Delfzijl	GR	158
Finsterwolde	GR	157
Vlagtwedde	GR	157
Tollebeek	FL	156
Enkhuizen	NH	155
Schiermonnikoog	FR	149
Roodeschol	GR	140

Tabel 13. Relatief natst / droogst

Buchten	LI	+80
Maastricht-vv	LI	+72
Valkenburg	LI	+52
		•
		•
Krabbendijke	ZE	-59
Dedemsvaart	OV	-66
Roodeschool	GR	-73

Tabel 14. Districtsgemiddelden

Waddeneilanden	189	-21
Fryslân-vasteland	193	-23
Groningen	171	-40
Drente	191	-33
Overijssel	189	-24
Veluwe	210	-30
Oost-Gelderland	208	-9
Betuwe	215	+1
Utrecht	217	-14
Flevoland + IJsselmeer	182	-27
Noord-Holland (excl. Texel)	209	-13
Zuid-Holland	230	-13
Zeeland	195	-24
Westelijk Noord-Brabant	221	-3
Oostelijk Noord-Brabant	221	+7
Limburg-laag	227	+24
Limburg-hoog	255	+32
Nederland	206	-14

normaal uit. De uitersten bedroegen 50 zulke dagen in Zwelloo (DR) en maar 13 in Sint Kruis (ZE). Vermoedelijk afhankelijk van hoe waarnemers met een paar druppels mist omgaan.

Diversen

De gemiddelde relatieve vochtigheid was met 87 % in De Bilt normaal. De laagst gemeten waarde bedroeg 34 % op 19 februari te Heino en Twenthe. De gemiddelde zeewatertemperatuur bij Den Helder kwam op 6,0 °C uit tegen een normale 4,8 °C. De afwijking daalde van +1,5 graden in december naar +0,6 graden in februari.

Het was geen winter die lang in de herinnering zal voortleven. Daarvoor was het allemaal te gemiddeld, te normaal. De lente zal meer stof doen opwaaien.

Bronnen

- knmi.nl
- Weerspiegel
- VWKweb
- Klimaatarchief KY / HZ

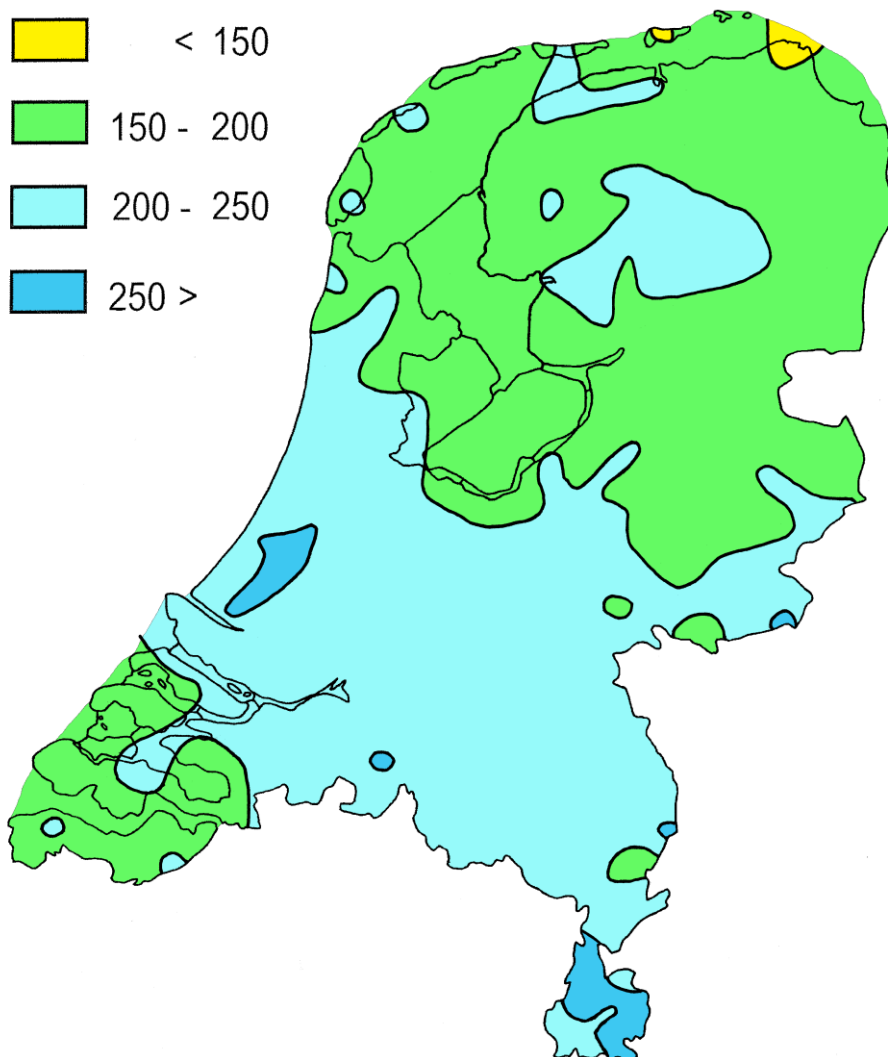

Fig. 10 Neerslag

Gemiddeld	206
Normaal	220
Buchten / Maastricht-vv	280
Roodeschool	140

Tabel 15. Neerslag

	december	januari	februari	winter	normaal
landgemiddelde	83	91	31	206	220
afwijking	-3	+18	-30	-14	
neerslagduur (De Bilt)	81	83	43	207	218
afwijking	-1	+10	-23	-12	

Tabel 16. Neerslag (extremen)

	hoogste maandsom	laagste maandsom	hoogste etmaalsom (datum)
december	141 Maasland	53 Kessel-Eik	41 (06) Appelscha
januari	163 Maastricht-vv	59 Enkhuiizen	32 (06) Woold
februari	56 Mill	13 Roodeschool	29 (26) Lichtenvoorde